

FM: Apstrādes rūpniecībā sagaidāma izaugsme arī turpmāk

Publicēts: 05.05.2021.

[Jaunumi](#)

Šā gada martā, salīdzinot ar 2020. gada martu, rūpniecības nozare Latvijā uzrādījusi ražošanas apjomu pieaugumu par 4,7% (pēc kalendāri izlīdzinātiem datiem), ko noteica ne tikai nozares spēja pielāgoties esošajiem pandēmijas apstākļiem, bet arī iepriekšējā gada bāze, kad rūpniecību un Latvijas ekonomiku kopumā pirmo reizi skāra Covid-19 slimība. Toreiz rūpniecībā tika reģistrēts apjomu kritums par 3,5%, vēl straujāks ražošanas sarukums bija vērojams nākamajos divos mēnešos, kas arī atspoguļosies nozares izaugsmes rādītājos turpmākajos šā gada mēnešos.

Martā izaugsmi uzrādīja visas rūpniecības nozares – ieguves rūpniecības izlaide gada laikā pieauga par 11,2%, elektroenerģijas un gāzes apgādes apjomi palielinājās par 7,4% un lielākajā rūpniecības nozarē – apstrādes rūpniecībā – tika reģistrēta izaugsme 3,8% apmērā.

Starp apstrādes rūpniecības apakšnozarēm straujākās pārmaiņas vērojamas metālapstrādē un mašīnbūvē. Tā kā pērnā gada martā šajās apakšnozarēs bija vērojams spēcīgs ražošanas apjomu kritums un to atkopšanās bijusi samērā vāja un svārstīga, tad šā gada martā metālapstrādi un mašīnbūvi veidojošās apakšnozares uzrādījušas spēcīgu izaugsmi. Tā, gatavo metālizstrādājumu ražošanā gada griezumā reģistrēts apjomu pieaugums par 8,0%, kas bija otrā nozares izaugsme pēdējā gada laikā. Iekārtu, mehānismu un darba mašīnu ražošana, kā arī automobiļu un piekabju ražošana, kur apjomu kritums bija vērojams jau pirms pandēmijas, tādējādi šajās apakšnozarēs bāze bija zemāka jau kopš pērnā gada vidus, šā gada martā uzrādījušas apjomu kāpumu attiecīgi par 23,1% un 17,1%. Savukārt elektrisko iekārtu ražotāji pandēmijas sākumposmā pārvarējuši visai veiksmīgi, jo tur izlaides sabremzēšanās bija vērojama, sākot ar maiju, gada beigās izaugsmei atkal strauji atjaunojoties. Šā gada martā elektrisko iekārtu ražošanā reģistrēts apjomu pieaugums par 8,3%.

Arī citas apstrādes rūpniecības apakšnozares, kurās pērnā gada martā tika reģistrēts apjomu kritums, šā gada martā uzrādīja strauju apjomu pieaugumu, piemēram, apģērbu ražotāju izlaides apjomi gada griezumā palielinājās par 33,1%, mēbeļu ražotāju izlaide – par 23,4%, ķīmisko vielu un ķīmisko produktu ražošanas izlaide bija par 15,8% augstāka nekā pirms gada, poligrāfija un ierakstu reproducēšana gada griezumā palielinājās 7,9%.

Tikmēr kokrūpniecība, uzrādot strauju apjomu kāpumu jau kopš pērnā gada vidus un tādējādi nodrošinot apstrādes rūpniecības izaugsmi, šā gada martā demonstrējusi pieauguma tempu sabremzēšanos, apakšnozares izaugsmei noslīdot līdz 1,3%. Tajā pašā laikā strauji augot kokrūpniecības produkcijas cenām eksporta tirgos, apakšnozares apgrozījums martā palielinājies par 34,9%.

Savukārt ražošanas apjomu sarukums turpinājies pārtikas produktu ražošanā – par 2,9%, salīdzinot ar iepriekšējā gada martu, nemetālisko minerālu izstrādājumu ražošanā – par 4,4%, kā arī iekārtu un ierīču remonta un uzstādīšanas apakšnozarē – par 34,1%.

Enerģētikas nozari martā turpināja stimulēt saražotās enerģijas pieaugums koģenerācijas stacijās, kur reģistrēts apjomu kāpums par 63,2%. Tikmēr hidroelektrostacijās saražotās elektroenerģijas apjoms joprojām bija zemāks nekā pirms gada, martā sarukumam veidojot 18,1%.

Jāatzīmē, ka 2021. gada pirmajā ceturksnī kopumā rūpniecībā tika reģistrēta izaugsme par 3,6%, tādējādi pasargājot Latvijas ekonomiku no vēl dziļāka krituma, iekšzemes kopproduktam šajā periodā samazinoties par 2,2% (pēc neizlīdzinātiem datiem). Apstrādes rūpniecība pirmajā ceturksnī demonstrēja apjomu pieaugumu par 2,7%, elektroenerģijas un gāzes apgāde palielinājās par 7,9%, un ieguves rūpniecības izlaide pirmajā ceturksnī bija par 1,6% augstāka nekā pirms gada.

Aprīlī strauji uzlabojās Latvijas ražotāju ekonomiskās konfidences indekss, indeksa vērtībai pēkšņi pārsniedzot pērnā gada februāra

līmeni, liecina Eiropas Komisijas apkopotie dati. Rūpnieki atzinuši, ka ir pieaudzis pasūtījumu un sagaidāmais ražošanas apjoms nākamajiem mēnešiem, kā arī turpmākajos periodos sagaidāms cenu un nodarbinātības pieaugums nozarē.

Arī Eiropas Savienības kopējais ekonomiskās konfidences indekss (ESI) iepriekšējā mēnesī uzrādījis būtisku uzlabojumu, pirmo reizi kopš pagājušā gada februāra pārsniedzot 100 punktu atzīmi jeb ilgtermiņa vidējo līmeni. Tas nozīmē, ka, vakcinācijas tempiem Eiropā kļūstot straujākiem, iedzīvotāju un uzņēmēju noskaņojums uzlabojas un ekonomiskās attīstības perspektīvas kļūst aizvien stabilākas un optimistiskākas.

Vēl dažus turpmākos mēnešus Latvijas apstrādes rūpniecības rezultātus pozitīvi ietekmēs arī iepriekšējā gada zemā bāze, kad Covid-19 pirmā viļņa iespaidā nozare uzrādīja ražošanas apjomu sarukumu. Tādējādi, ārējam pieprasījumam kļūstot spēcīgākam un nozarei pielāgojoties esošajai situācijai, apstrādes rūpniecībā sagaidāma izaugsme.

<https://www.fm.gov.lv/lv/jaunums/fm-apstrades-rupnieciba-sagaidama-izaugsme-ari-turpmak>